

**Romuald Schild, Zofia
Sulgostowska, Halina
Królik, Andrzej J.
Tomaszewski, Elżbieta Danielczyk**

**Zwoleń, woj. radomskie, s.
"Strzelnica"**

Informator Archeologiczny : badania 22, 5-6

1988

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Troniny, gm. Pańców,
woj. sieradzkie,
st. 5

Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi

Badania prowadził dr Krzysztof Cyrek. Finansował WKZ w Sieradzu. Drugi sezon badań. Obozowisko i pracownia ze schyłkowego paleolitu.

Stanowisko jest położone w strefie krawędzowej i na cyplu terasy nadzalewowej lewego brzegu Warty. Zajmuje obszar ok. 0,5 ha, silnie przeobrażony procesami wydmowymi. W związku z tym część stanowiska jest przykryta warstwą piasku dochodzącą do 1 m miąższości i właśnie w tej części zlokalizowano 2 wykopy o powierzchni 44 m², co powiększyło przebadaną dotychczas powierzchnię do 155 m². Odkryto 4 jamy kulturowe, w tym 1 palenisko z kamienną obstawą i 6 krzemienic. Wśród zabytków krzemiennych wyróżniono 28 rdzeni i zaczątkowców, 24 narzędzia, a ponadto kilkadziesiąt fr. ceramiki kultur: trzcinieckiej, łuzyckiej i przeworskiej. Wśród narzędzi wyróżniono 10 ryłców, 2 drapacze, 2 liściaki, 1 tylczak, 3 odpadki mikrorylcowe oraz 6 retuszowanych wiórów i odłupków. Zaobserwowano wiele składanek oraz składzik doborowych wiórów krzemiennych.

Jest to stanowisko z wyraźnymi elementami kultury świderskiej z niewielką domieszką elementów kultur epimadzińskich. Pobrane w tym sezonie próby węgla drzewnego pozwolą być może sprecyzować schyłkowopaleolityczną chronologię tego obiektu.

Badania archeologiczne i geomorfologiczne będą kontynuowane.

Wierzblca "Zełe", woj. radomskie - patrz neolit.

Wojnowo, gm. Kargowa,
woj. zielonogórskie,
st. 2

Polska Akademia Nauk, Instytut Historii Kultury Materialnej, Zakład Archeologii Wielkopolski w Poznaniu, Department of Sociology and Anthropology, Iowa State University (USA)

Badania prowadził doc. dr hab. Michał Kobusiewicz (IHKM) oraz prof. dr John Bower (ISU). Finansowały IHKM PAN oraz WKZ w Zielonej Górze. Drugi sezon badań. Obozowisko z okresu schyłkowego glaciału.

Stanowisko położone jest na krawędzi płaszczysto-żwirowej terasy, około 100 m na wschód od przesmyku między jeziorami Wojnowskim i Babinojskim. Wykopy założono na terasie oraz na terenie leżącym poniżej torfowiska, łącząc je wykopem stratygraficznym. Wykop na terasie, będący kontynuacją wykopu z poprzedniego sezonu objął 57 m. Uzyskano z niego 1251 zabytków zwykłych oraz 131 narzędzi i rdzeni. Odsłonięto również zarysy kilku obiektów mieszkalnych i gospodarczych o wypełniakach silnie przebarwionych ochrą oraz ognisko. Z wykopu torfowego uzyskano nieliczny materiał krzemienny (w tym 1 liściak ahrenburski) oraz dużą ilość węgla drzewnych, które przeznaczone do datowania metodą C14. Wśród narzędzi dominują drapacze, ryłce oraz liściaki różnych typów. Rdzenie są typologicznie bardzo zróżnicowane i generalnie silnie wyeksploatowane. Materiał wykazuje wyraźne związki z tzw. technokompleksem z liściakami.

Materiały przechowywane są w ZAW IHKM PAN w Poznaniu.

Sezon obecny był prawdopodobnie ostatnim sezonem stacjonarnych badań na tym stanowisku.

Zwoleń,
woj. radomskie,
st. "Strzelnica"

Polska Akademia Nauk Instytut Historii Kultury Materialnej Zakład Epoki Kamienia, Państwowe Muzeum Archeologiczne w Warszawie

Badania prowadzili: prof. Romuald Schild, dr Zofia Sulgostowska, mgr Halina Królik (IHKM PAN) oraz mgr mgr Andrzej J. Tomaszewski i Elżbieta Danieleczyk (PMA). Finansował WKZ w Radomiu. Szósty sezon badań. Środkowopaleolityczne stanowisko łowieckie.

Prace kontynuowano w wykopie I oraz w dwóch nowych wykopach III i IV założonych za wschodnim nasypem strzelnicy, w celu określenia nieznanego dotąd wschodniego zasięgu stanowiska.

Wykop I. Przekopano powierzchnię 19 m² na arze III (ćw. A i C), do głębokości przeciętnie 2,5 m. Materiały archeologiczne znajdowano podobnie jak w latach ubiegłych w warstwach aluwów, żwirów i utworów serli płaszczysto-gliniastej.

Wydobyto 114 zabytków. Wśród 63 kości pojedynczych i skupień materiału kostnego na

uwagę zasługuje ciosa mamuta oraz dobrze zachowane kości konia. Wśród 51 zabytków z krzemienia, przeważnie czekoladowego, wystąpiło: odłupków - 34, łusek - 9, narzędzi - 8 (4 zgrzebła, 2 odłupki łuskane, 1 ostrze liściowate, 1 odpadek-prądniczek).

Wykop III o powierzchni 27 m² dostarczył 19 zabytków, 7 z nich to materiały kostne a 12 wyroby krzemienne - podobnie jak w wykopie I i IV głównie z surowca czekoladowego. Zanotowano 4 odłupki, 5 łusek i 3 narzędzia (2 wióry łuskane i fr. obustronna).

Wykop IV o powierzchni 18 m² nie został przekopany do calca. Wydobyto 45 kości i ich skupień (m.in. ciosa mamuta) oraz 10 krzemieni, w tym 7 odłupków i 3 narzędzia (zgrzebło, wiór zębaty i narzędzie nieokreślone).

Powiązania stratygrafii wykopów I, III i IV nie są ostatecznie ustalone.

Nowym elementem jest dalszy niż przypuszczano zasięg stanowiska na wschód.

Badania będą kontynuowane.